

מסורת הש"ס

א) [כריתות טו.י.], (ג ערכין טז. ע"ש [טוטה טו. ע"ש כריתות טו. ע"ש], א) [בסוטה טו. וכריתות טו. איתא לאשתריווי בקדשים אצל מלת בקהל דהכא בגמרא וכן בתוס' דהכא ד"ה על ז' דברים וכו' אין לו מובן. שוב מלמתי בס' ב"ש ככתב בסוגיא דכריתות מפי ע"מנו ומפי עדות דל"ל הכא כמו דליתא בכריתות ומלת בקהל דהכא טעות הוא עב"ל ואלם חידוש דתוס' דהכא ד"ה על ז' דברים וכו' וגרסה לריב"ן וכו' הוכירו והקשו בלשונם לאשתריווי בקהל שני פעמים ונאין ספק דלריב"ן תיקון וי"ל גם בתוס' על כיון לאשתריווי בקדשים], (ד) מיר יט. כז. תענית יא. ב"ק לא: נדרים י. ט) [בנמונה לר. ובמיר כט.],

תורה אור השלם

1. וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם:

ויקרא טז טז

הגהות הב"ח

א) נפ' הוא ואימא יולדת: (ב) שם מוכרע ואימא מזרע:

מוסף רש"י

נגעיה דאכפר ליה. יסורים ונשט של נגע כפרו לו על אותו חטא (סוטה טו.). לאישתרוויי (בקהל) בקדשים. שם טומאות שהצדיק הכתוב כפרה לטהרתו, וזו חנה ויולדת ומזרעע ומזרע שנטמא (שם).

אי נמי כהנך דלאו בני גלות.

כגון שהרגו דרך עלייה או מי שינאה אכן מתחת ידו והוליא הלה ראשו וקבלה: מה חלק. בטומאת מקדש משאר טומאות:

דמייתי עולה ויורד. ושאר שגגת עבירה בקרבן קצוע: **דמייתי**

שעירה ולא כשבה. ובשאר כריתות

או כשבה או שעירה: **חלק להקל קאמרינן.** האי מה מצינו שחלק חילוק שהוא להקל מיבעי לן לאשכוחי דומיא דשעיר הפנימי דקולא הוא שיחיד מתכפר בקרבן לצור שלא חסר זו ממון משלו: **והאי חלוק להחמיר.**

שאס לא ימצא שעירה אלא בדמים יקרים יציאנה צעל כרחו: **ואימא יולדת.** שאס עבר עליה יום הכפורים אוכלת בקדשים בלא קרבן: **ולא לכל טומאתם.** וקרבן יולדת אינו צא לכפרה אלא לטהרה מטומאתה לאכול בקדשים: **ולרבי שמעון דאמר כו'.** במסכת נדה

בפרק המפלת (דף קז ב:) **יולדת חוטאת היא.** שכסכורעת לילד נשצעת **שלא** חזקק לצעלה: **ממקומו הוא מוכרע.** ואיכו לא לריך לכה דרשה דחלק: **מה חלק דמייתי לפרים** לא גרסינן שאין זה להקל שהפריס אינן קריבין ולנד הקרבן הס צאין ז' ימים לפני הקרבן והכי גרסינן אימא מזרוע. וחלק דדייה לא מיצטרך לפירושה דהא פריש גבי קושיא דיולדת ומאי חילוק דמייתא צעולה ויורד והיא גופה איתא צמזרוע: **ז' דברים.** מפרש במסכת ערכין בפרק יש צרכין. אלמא על חטאת אחי קרבן דיליה: **הסס מנגעיה איכפר ליה.** בצנכר נגענו נכפר לו העון: **ואימא נזיר טמא.** דכתיב (במדבר ו) וציוס השמיני יציא שתי תורים: **ולא לכל טומאתם.** וכי מייתי נזיר קרבן למיחל עליה נזירות טהרה מייתי כדכתי' (שם) והזיר לה' את ימי מזרו והימים הראשונים יפלו וגזרת הכתוב הוא דלא חילעו נזירות עד דמייתי קרבן: דרבי אלעזר הקפר במסכת תענית (דף יא.) **: חוטא הוא.** שזיער ע"מנו מן היין: **כי היכי דעביד לפני ולפנים.** דמפרש לעיל צמינא אחת למעלה וז' למנ' מדס הפר וכן מדס השעיר ואתא האי וכפר על הקדש לאיתויי היכל שיעשה כמו כן על הפרוכת מצחוץ: **נייטי פר ושעיר אחריני קמ"ל.** וכפר מההוא גופיה והדר כתיב וכן יעשה לפרושי מה היא כפרה שהכתוב מזוה עליו שיהא ככל אשר עשה לפנים: **מיניה משמע.** ואייתר ליה וכפר על הקדש לדרשה: **ה"ג מאי ניהו יש צה ידיעה כו' ולא גרסינן** טומאה במקדש

מאי ניהו. והכי פירושא קתני מה פשעים שאינן בני קרבן אף חטאים ומאי ניהו טומאה דממעט מהאי קרא הויהא דבת קרבן ואיזו זז שיש צה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף: **האי צר קרבן.** עולה ויורד הוא ולמה לי למימר דלא ניכפר האי שעיר עלה: **סמוך לשקיעת החמה.** ערב יום הכפורים ולא היה שהות להביא קרבנו:

יתלי

והשעיר אינו צא לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה צא לו שזיער ע"מנו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (דף ג. ע"ש) ששנה צחטא קרינן ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אצל לרבינן אפיילו נטמא צמזיד הקרבן אינו צא על החטא דהא אפיילו נטמא צאונם דלאו חוטא הוי לרבינן מציא קרבן ומאשר חטא על הנפש הוי לרבינן לשון חסרון כמו (מלכים א ה) והייתי אני וצני שלמה חטאים וכמו (שופטים כ) אל השערה ולא חטאי ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכא לשון חסרון נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים

דאיתידע ציה סמוך לשקיעת החמה.

והא לא אייתר צשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' חתיידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי:

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

גִּילְדֵי עֲרִיּוֹת בּו' אי במזיד בר קטלא הוא.

אלא כרת ליכא לאוקומה דהא איכא למיפרך צר מלקות הוא כדפרישית: **וְאִימָא יוֹדֶדֶת.** פירש הקונטרס יולדת שעצר עליה יום הכפורים תאכל צקדשים אפן לאי תמי לכלל חטאת אין גצ דאס כן לא תמי לכלל חטאת אין לחוש כיוון דצטומאת מקדש וקדשיו תמי לכלל חטאת כדפרישית לעיל ולא מקרי נמי פעמים צשנה הואיל ואין זמנה קצוע אלא פעם אחת צשנה אצל קשה דהא צר קרבן הוא ואין יכפר על צר קרבן וי"ל דהואיל וקרבן יולדת לא תמי לכפרה אלא להכשיר צקדשים אין זה צר קרבן אפיילו לר' שמעון דאמר יולדת חוטאת היא מכל מקום עקרו אינו אלא להכשיר צקדשים אצל קשה מאי פריך דאי פריך שלא תלטרך להציא קרבן כלל הוה ליה לשנויי כדמשני גבי שעיר המשתלח בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) דיולדת כי קמייתי קרבן לאשתריווי צקדשים ולטזיר נמי משני דלא מייתי אלא כתי למיחל עליה נזירות טהרה לכך נראה לרבינו תס דהכא מספק יולדת פריך כגון ספק אס נפל הפילה אס רוח הפילה ולא החזיקה עוצרה דאי החזיקה בתר רוצא אזלינא כדמוכת בפרק המפלת (מדה דף כט.) או לא הרגישה שהפילה דלאו בת קרבן היא ואע"ג דמייתא חטאת העוף על

הספק כדאמרינן^(א) בסוף נדה (דף עב.) לא חשיב צר קרבן מידי דהוה אחייבי אשמות ולויין דלא חשיבי בני קרבן בפרק בתרא דכריתות (דף כה:) כיון דאין צאין אלא על הספק ועוד דהא איכא עולת העוף שאין מציאין על הספק והשתא פריך הכא דיתלה לה השעיר עד לאחר יוה"כ שתיצא חטאת העוף וכן כל הני דבסמוך אצל בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) פריך דלא תציא כלל דהשתא תמי שפיר דלא משני הכא כדמשני הסת: **אמר קרא אב"צ חטאתם.** וא"ת קרבן יולדת נמי איקרי חטאת וי"ל דצעי שצא על חטאת דומיא דפשעים ולא מלי לשנויי אמר קרא וכפר דציולדת נמי כתיב וכפר והיינו שמכפרה ומטהרה לאכול צקדשים: **וְאִימָא מצורע.** ומאי חלק וכו'. ואס תאמר והא מייתי נמי אשם וי"ל בחדטאת שלו מיהא חלק להקל: **ע"ז ז' דברים נגעים באין.** תימה והא לא מייתי צעלמא קרבן אהני עבירות אלא כשהוא מזרוע והיכי תיסק אדעתין דאחטאה קמייתי

וגראה לריב"ן דס"ד דאחרוייהו מייתי לכפרה ולאשתרויי בקהל ומשני דלאו לכפרה מייתי אלא לאשתרויי בקהל: **אימא נזיר טמא.** פירוש ולא ידע שנטמא ומאי חלק דמייתי תורין אע"ג דמייתי נמי אשם מכל מקום הקרבן שחייבו הכתוב לצד מאשם חלק להקל: **וְלִרְבִּי אֱלִיעֶזֶר הקפר דאמר נזיר חוטא הוא כו'.** ואס תאמר והא לא איקרי חוטא אלא לפי שזיער ע"מנו מן היין ויש לומר דלא דרשינן ציה דומיא דפשעים דאפי' חתיידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי: ומאי